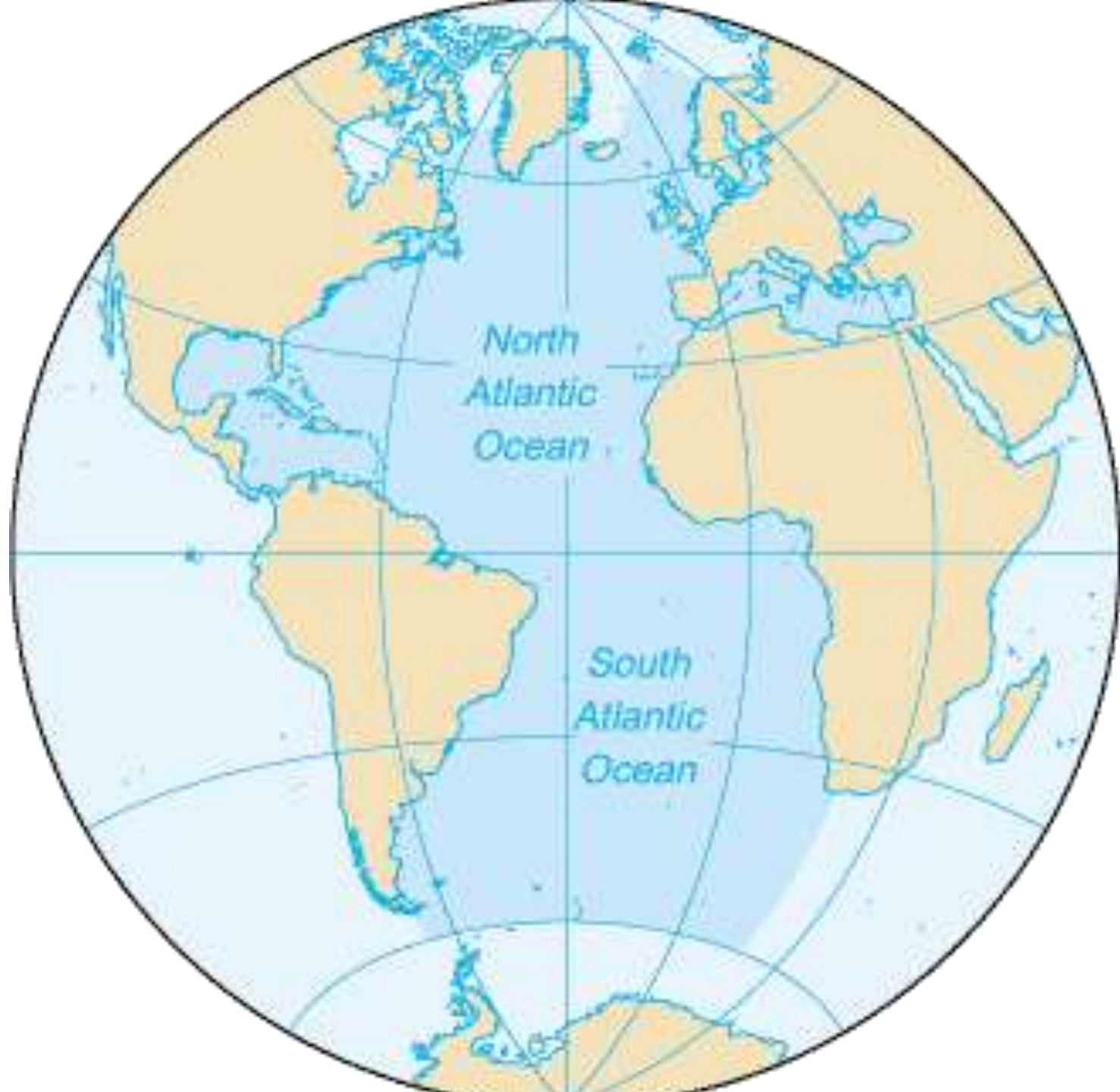

ANTARKTİKA'DA BİR BİLİM PROGRAMI OLUŞTURULMASI ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Uluslararası Antartika Sözleşmesi:

- Türkiye 1996 da imzalamış fakat bir statüsü yok, çünkü ek protokoller imzalanmamış.
- Kararlar asli üyeler tarafından alınıyor. Gözlemci ülkelerin karar vermeye katkıda bulunma yetkileri yok.
- Türkiyenin gözlemci statüsü kazanması için, Antartikada ciddi bir araştırma planı sunması ve bunun 28 asli üye ülke tarafından kabul edilmesi lazım (OY ÇOKLUĞU VEYA BİRLİĞİ ???).

SCAR (Scientific Committee for Antarctic Research) **(Antartika Araştırmaları Bilimsel Komitesi)**

- Antartikada yapılacak bilimsel araştırmaları dzenlemek ve denetlemek için kurulmuş.
- 32 asli üyesi var, bunlar aynı zamanda Uluslararası Antartika Sözleşmesini imzalayanlar ve düzenli bilimsel araştırma yapan ülkeler.
- 6 tane de yedek üye bulunmakta Bunlar řu anda araştırma yapmayan fakat ileride yamayı planlıyan ülkeler.
- Ayrıca, bazı uluslararası kuruluşlar da temsil edilmekte.

Antartika'da başlıca bilimsel araştırma alanları, ve bunların jeopolitik önemi:

- İklimsel değişimler kontrol etmesi

(Küresel düzeyde okyanuslar tarafından CO₂ nun %30 u Antartika ve Güney Okyanusunda emilmekte)

- Gıda güvenliği

(çok zengin kril potansiyeline sahip olması ve bunun üst trofik seviyelerdeki besin zincirini desteklemesi)

- Tatlı su kaynağı olması

(Buz yatakları Dünyadaki tatlı su kaynağının %70 ne eşit. Bu rakam küresel düzeyde 60 metre deniz seviyesi yükselmesine karşılık gelmekte)

Antartika'da başlıca bilimsel araştırma alanları, ve bunların jeopolitik önemi:

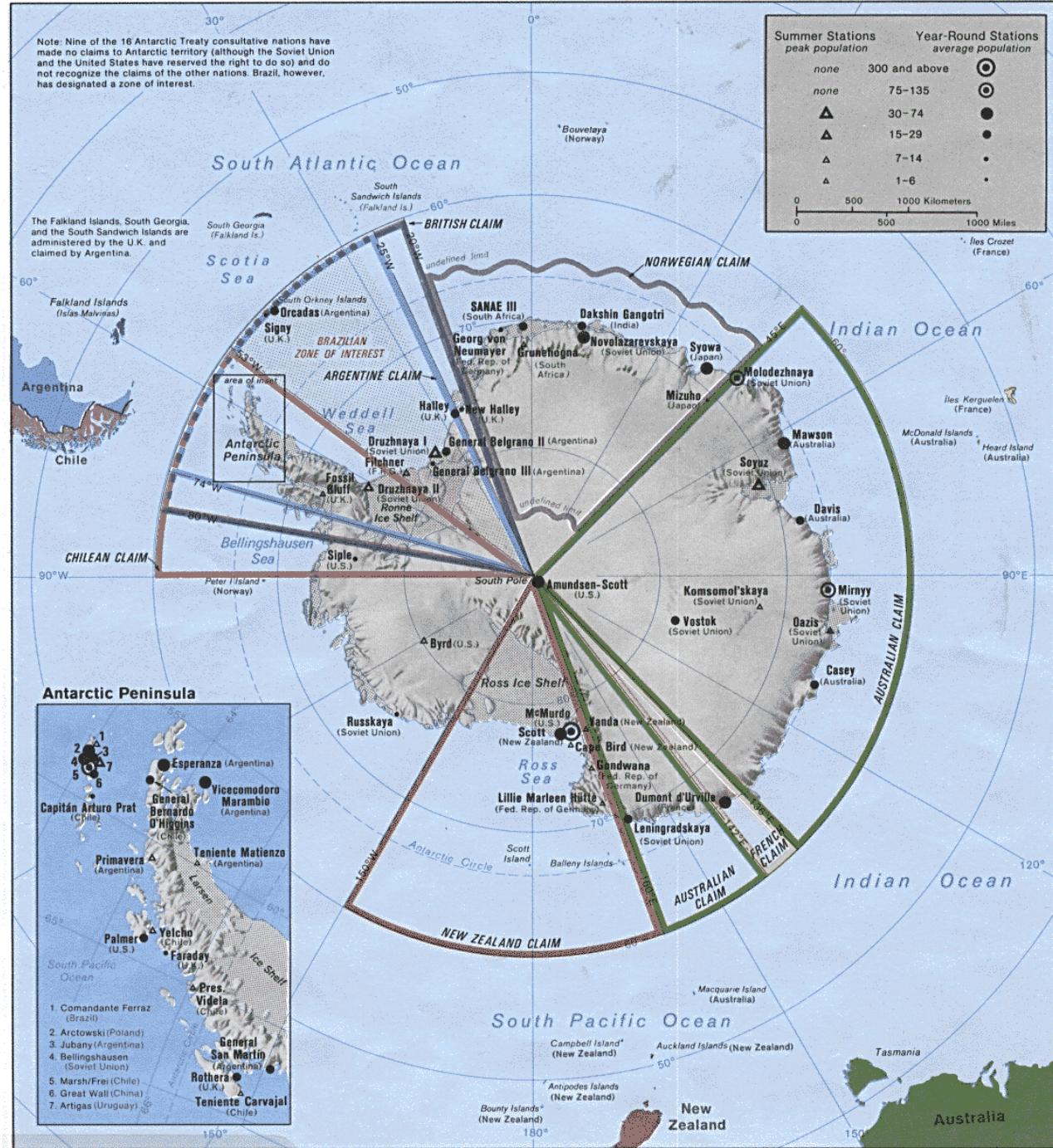
- İnsan kaynaklı etkilerden henüz çok etkilenmemesi ve bu nedenle bir laboratuvar özelliği göstermesi
(özellikle paleokimatoloji konusunda)
- Antartikanın üzerindeki stratosferde 1980 lerdeki oluşan Ozon tabakasının gözlenmesi

Antarctica: Research Stations and Territorial Claims

Note: Nine of the 16 Antarctic Treaty consultative nations have made no claims to Antarctic territory (although the Soviet Union and the United States have reserved the right to do so) and do not recognize the claims of the other nations. Brazil, however, has designated a zone of interest.

Summer Stations peak population		Year-Round Stations average population	
none	300 and above	○	○
none	75-135	◐	◐
▲	30-74	●	●
▲	15-29	●	●
▲	7-14	●	●
▲	1-6	●	●

0 500 1000 Kilometers
0 500 1000 Miles

Antarctic Peninsula

- Comandante Ferraz (Brazil)
- Arctowski (Poland)
- Jubany (Argentina)
- Bellingshausen (Soviet Union)
- Marsh/Frei (Chile)
- Great Wall (China)
- Artigas (Uruguay)

Other stations on the peninsula include: Esperanza (Argentina), Vicecomodoro Marambio (Argentina), General Bernardo O'Higgins (Chile), Primavera (Argentina), Taniente Matienzo (Argentina), Palmer (U.S.), Yelcho (Chile), Faraday (U.S.), Pres. Videla (Chile), General San Martín (Argentina), Rothera (U.K.), and Teniente Carvajal (Chile).

Araştırma istasyonları:

- Günümüzde 14 lke Antartikada sürekli s bulundurmakta.
- 28 lke 35 araştırma istasyonunda tüm yıl boyunca araştırma yapmakta.
- Bir çok istasyon ise sadece yaz aylarında kullanılmakta.
- Araştırmaların niteliği ülkelerin maddi kaynağına göre çok farklılıklar göstermekte.
- Antartika araştırmalarını gerçekleştiren uluslararası bilimsel topluluk sürekli yeni katılımlarla büyümekte.
- Birçok lke masrafları azaltmak için ortak araştırma programları geliştirmekte, ve gelişmiş ülkelerdeki bilimsel potansiyelden destek almakta.

Türkiye Antartika araştırmalarında neyi nasıl yapabilir ?

Türkiye'nin Antartika ve Güney Okyanusunda bir bilimsel program yürütebilmesinin

- Devlet kurumlarının sağlayacağı maddi ve lojistik desteğin miktarına ve sürekliliğine,
 - Deniz bilimleri enstitülerinin ortak çalışabilme kabiliyetine,
 - Çalışmaları organize edecek ve yürütmesini sağlayacak, uluslararası işbirliklerini yürütecek bir üst oranın oluşturulması
- gibi koşullara bağı olacağı düşünölmektedir.

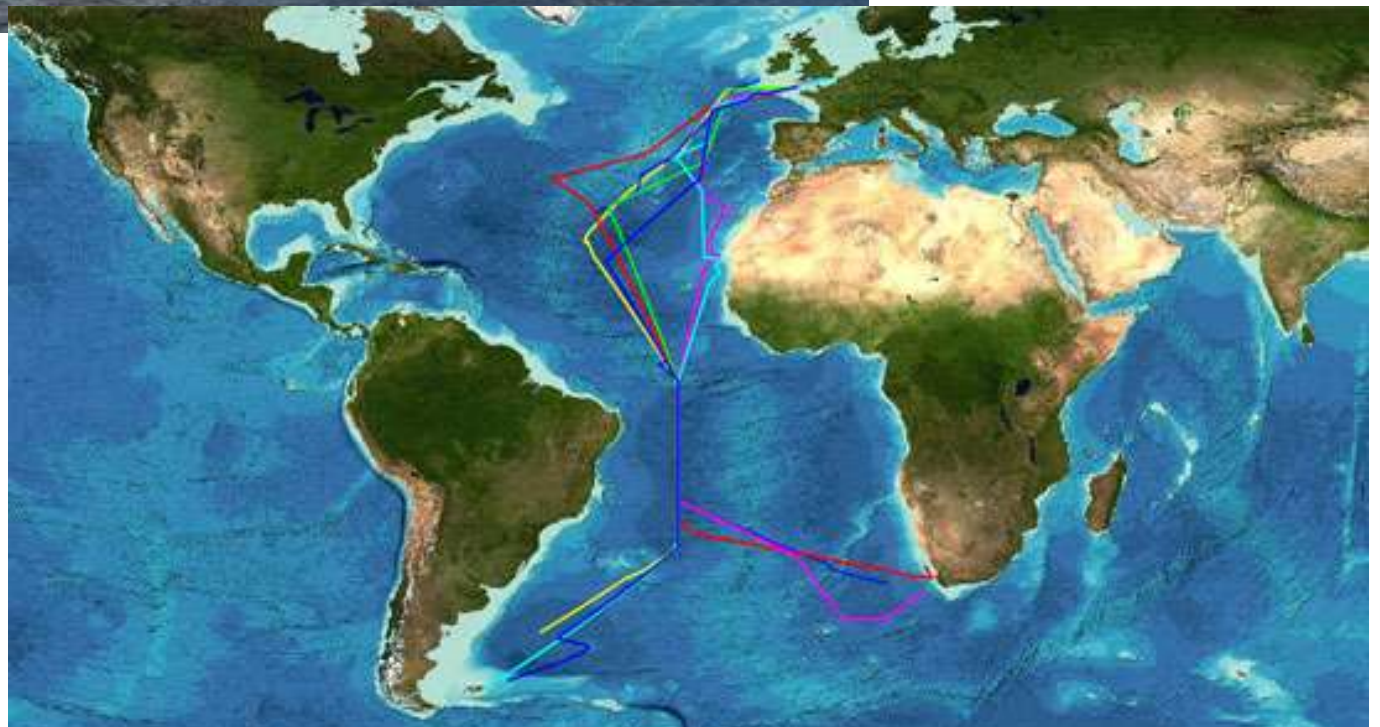
Brüksel temaslarının kritik noktası:

Antarktika Konseyinde gözlemci statüsü kazanabilmek için

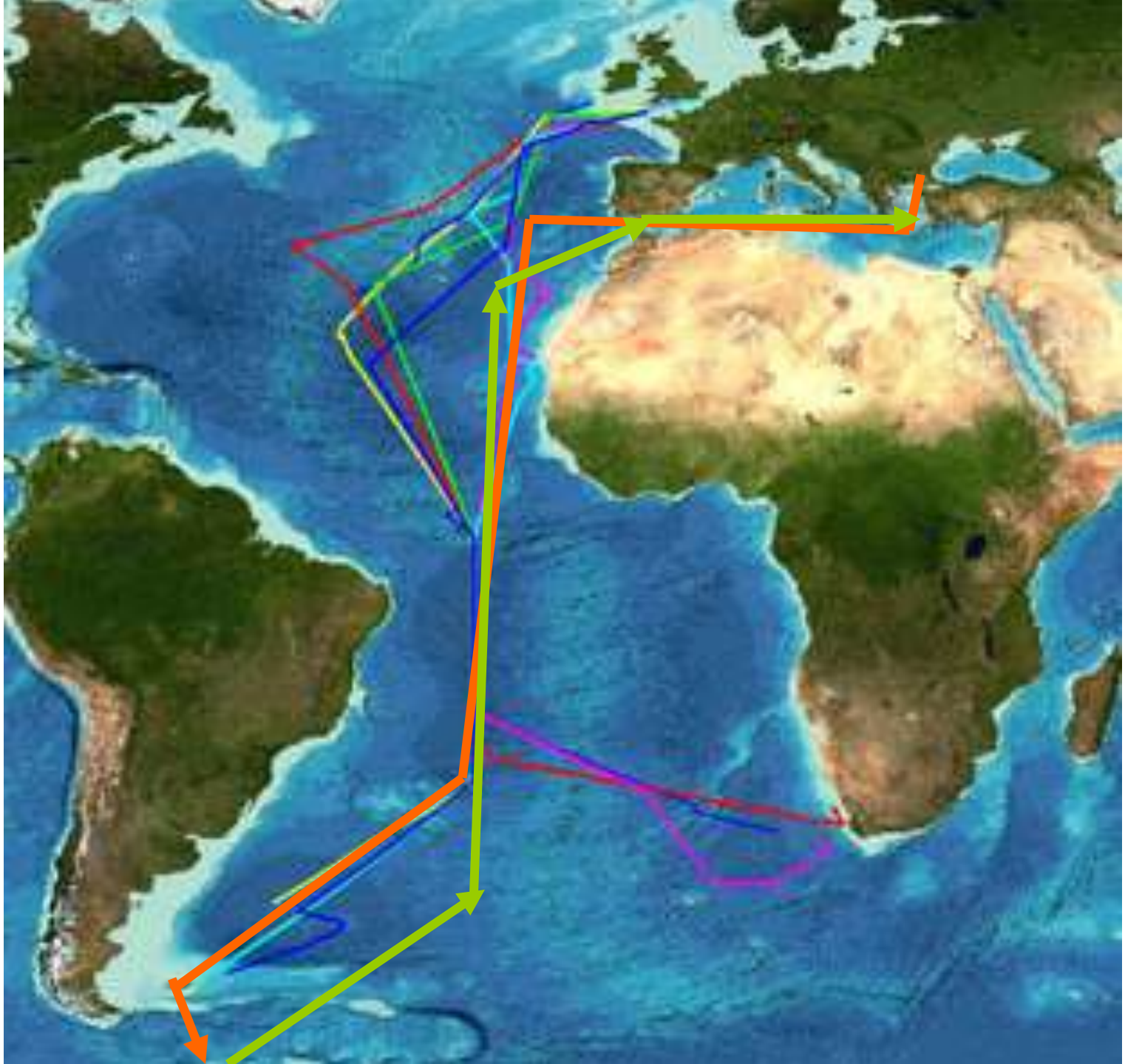
**Bilimsel açıdan etkin rol oynama ve farkındalık yaratacak
açılımlar yapabilmemiz gerekli...**

Örneğin:

- 1) Türk üssünün uluslararası niteliğinin olması**
- 2) Araştırma programlarının uluslararası işbirliğine katkı sağlaması ve desteklemesi**
- 3) Gemi araştırma seferlerinin uluslararası niteliğinin olması**

- **The Atlantic Meridional Transect (AMT) is a multidisciplinary programme.**
- **An annual voyage between the UK and destinations in the South Atlantic.**
- **The programme was established in 1995 and since then has included 22 research cruises**
- **They involve 223 scientists from 18 countries.**
- **A platform for national and international scientific collaboration, a training arena for the next generation of oceanographers and an ideal facility for validation of novel technology.**

Alternatif kurum önerileri:

Türkiye (Okyanus ve) Kutup Araştırmaları Enstitüsü (TOKE)

Türkiye (Okyanus ve) Kutup Araştırmaları Merkezi (TOKAM)

YOL HARİTASI

- 1) Ek Protokollerin imzalanması için girişimlerin başlatılması,**
- 2) Söz konusu kurumun niteliği ve hukuki yapısının belirlenmesi ve kurulma aşamasına geçilmesi,**
- 3) Bilim programı yazımı için grup oluşturulması ve yazım aşamasına başlanması,**
- 4) Türk üssü yer seçimi için bir grup oluşturulması ve öneriler hazırlanması,**
- 5) Gelecek yıl yapılacak toplantıya katılımın sağlanması ve lobi faaliyetleri yapılması,**